

Energidepartementet

Sendt pr. e-post til nve@nve.no

24.01.25

*Deres ref. 201401372-40
Vår ref. 11861*

KLAGE – AVSLAG PÅ SØKNAD OM TILLATELSE TIL BYGGING AV YTTERÅA KRAFTVERK I HØYLANDET KOMMUNE

1 INNLEDNING

Ytteråa Kraftverk AS («YK») påklager herved NVE sitt vedtak om å avslå søknaden om tillatelse etter vannressursloven § 8 til bygging av Ytteråa kraftverk i Ytteråa i Høylandet kommune.

Klagefristen ble satt til 24.01.2025, og klagen er derfor rettidig.

YK søkte den 29.08.2018 om tillatelse til bygging av Ytteråa kraftverk. Kraftverket er planlagt med inntak på kote 64 og kraftstasjon på kote 2. Vannføringen i Ytteråa er beregnet til 1,9 m³/s. Planlagt minstevannføring er foreslått til 209 l/s i sommerperioden og 86 l/s i vinterperioden. Samlet installert effekt vil være om lag 2,3 MW. Årsproduksjonen er beregnet til 6,6 GWh.

I vedtak av 18.12.2024, altså mer enn 6 år etter at søknaden ble sendt, har NVE avslått søknaden fra YK om bygging av kraftverket. NVE begrunner sitt avslag med at kriteriene i vannressursloven § 25 ikke er oppfylt, idet man mener at skadene og ulempene for allmenne og private interesser vil være større enn fordelene med tiltaket. Dette skal forstås som minstekrav for at konsesjon skal gis.

Av notatet «Bakgrunn for vedtak» («Bakgrunnsnotatet») som fulgte oversendelsen fra NVE, fremkommer det at NVE i sin vurdering etter vannressursloven § 25 i hovedsak har lagt vekt på angivelig svak lønnsomhet i tillegg til negative virkninger for reindrift, landskap og anadrom fisk. Særlig påvirkningen på anadrom fisk synes å ha blitt tillagt stor vekt i vurderingen.

Etter denne sides syn har NVE bygget på en uriktig forståelse av sentralt faktum når man har konkludert med at kriteriene i vannressursloven § 25 ikke er oppfylt. Et komplett og riktig faktum tilsier at fordelene overstiger ulempene for allmenne og private interesser.

Som YK vil komme nærmere tilbake til i det følgende, gjøres det gjeldende som følger:

- NVE har vektlagt lønnsomhet feil. YKs beregninger viser at tiltaket vil være lønnsomt. NVE bør uansett være varsom med å overprøve tiltakshavers egne bedriftsøkonomiske beregninger.
- Utbygging med vannvei i fjell i øvre del, og annen veiadkomst gir små konsekvenser for reindriftsnæringen. Reindriftsutøveren som benytter området har ikke motforestillinger til at det blir bygget kraftverk og vedkommende kan ikke se at det vil gi negative konsekvenser for hans driftsutøvelse.
- Med ny utbyggingsløsning med tunnel og sjakt i øvre del, og veiadkomst til inntaket fra eksisterende skogsbilvei, vil landskapsinngrepene bli moderate og på samme nivå som småkraftutbygginger flest.
- Under prøvefiske i forkant av søknad ble det ikke fanget anadrom fisk. Denne strekningens verdi for anadrom fisk er lav. YK har likevel i sin kommentar til høringsuttalelser sagt seg villig til å flytte kraftverket opp til eksisterende minikraftverk dersom dette er nødvendig. Dette vil gi svært lite produksjonstap, og utbyggingskostnad vil knapt endres.
- Det er feil når NVE ikke har lagt vekt på at tiltaket har lokal og regional støtte.
- Manglende nettkapasitet kan løses ved at nettselskapet inngår avtale med YK om tilknytning på vilkår, og det er uansett feil når NVE har vektlagt manglende nettkapasitet to ganger i YKs disfavør.
- Vurderingen fra NVE bærer preg av at søknaden har blitt sammenliknet med søknaden om utbygging av Bjøråa kraftverk, og derigjennom at NVE tilsynelatende mener at det kun er rom for å gi tillatelse til et av prosjektene, uten å foreta en faktisk vurdering av om vilkårene i vannressursloven § 25 er oppfylt.

Det anmodes om at NVE endrer sitt eget vedtak. For det tilfellet at NVE fastholder sitt vedtak, bes det om at klagen oversendes Energidepartementet for behandling.

2 ØKONOMI

NVE har gjort en egen beregning av tiltakets lønnsomhet, og kommet frem til at tiltaket i de fleste scenarier ikke er lønnsomt. I avsnitt 3.8 i Bakgrunnsnotatet heter det:

«NVEs beregninger viser at prosjektet har negativ nåverdi i basis med de produksjonskostnadene fremlagt av søker. NVEs prisbaner for kraft er lagt til grunn i beregningene, og tiltaket vil ikke være lønnsomt med mindre man legger en høy prisbane og lave investeringskostnader til grunn.»

NVE har her snevret inn sitt eget lønnsomhetsomfang. I deres egen beregning, jf. tabell 1 i Bakgrunnsnotatet, er tiltaket lønnsomt i alle høyprisscenarier, samt også ved basis prisbane og lave kostnader. I nær halvparten av scenariene er altså tiltaket beregnet som lønnsomt. I de øvrige tilfellene er de til dels, som NVE selv skriver, marginalt ulønnsomt. At NVE da skal legge vekt på at tiltaket har svak lønnsomhet, mener YK bygger på feil faktum. Uansett fremstår det som høyst problematisk at dette momentet synes å være av stor betydning for utfallet.

Når det er sagt, vil YK for det første legge til at en kostnadsberegning på et slikt stadium i en prosess kan være noe misvisende. Det er først når en har fått detaljprosjektert anlegget og fått inn anbudspriser, at en kan si presist hva en utbygging vil koste.

For det andre så mener YK det blir prinsipielt feil å bruke manglende lønnsomhet i et prosjekt som argument i det hele tatt. Det bør i hvert fall tillegges svært begrenset vekt. NVE beregner utbyggingskostnad etter standardsatser som kan avvike fra det endelige resultatet, kraftpris i hele den forutsatte økonomiske levetiden, avkastningsrente og avskrivningstid. Ut fra dette kommer de så frem til om tiltaket er lønnsomt eller ei. Dette er altså en ren bedriftsøkonomisk vurdering. YK mener det er utbygger selv som bør få gjøre en selvstendig vurdering av om tiltaket er lønnsomt eller ikke, basert på egne premisser. F.eks. så vil egen avkastningsrente ligge lavere enn hva NVE benytter, mens levetiden for det meste av kraftverkets komponenter langt overskrider 40 år. Levetiden bør derfor forlenges i tråd med dette i NVEs beregning. Det er heller ikke gitt at NVEs langtids prisbane treffer, og med dette i mente, så mener YK at en skal være ytterst forsiktig med å legge vekt på tiltakets lønnsomhet.

YK kan i den forbindelse føye til at dersom tiltakshaver har brukt feil forutsetninger og kraftverket ikke blir lønnsomt, så er det her privat kapital som blir skadelidende og ikke offentlige midler. Dersom kraftverkseier skulle gå konkurs, vil det alltid være andre interessenter som vil overta kraftverket og drive det videre. Det betyr at risikoen for det offentlige er lik null samtidig som GWh-produksjonen vil bli videreført, om enn med andre eiere.

For det tredje påpekes at bruk av lønnsomhet som vurderingskriterium er noe som vassdragsmyndighetene først har lagt vekt på i de senere år. Dersom dette hadde vært gjort tidligere, ville flere av de kraftverk som er satt i drift de siste årene, eller de som er under bygging nå, ikke blitt realisert.

Til sist kan YK legge til at for aktørene i bransjen er nok forventningene til pris i årene som kommer langt over hva NVE ser for seg, og det bygges nå kraftverk for godt over 7 kr/kWh i byggekostnad. YK mener dette er noe NVE må ta inn over seg i sine vurderinger av hva som er lønnsomme tiltak dersom lønnsomhet skal fungere som vurderingskriterium.

I lys av ovenstående er vi prinsipielt av den oppfatning at NVE ikke bør foreta egne vurderinger av det omsøkte tiltakets lønnsomhet, men legge til grunn søkers lønnsomhetsberegninger. Negativ vektlegging bør i det minste gis helt marginal vekt, også siden usikkerhetsmomentene i slike vurderinger er store. Uansett synes det som om NVE ikke har hensyntatt at det omsøkte tiltaket fremstår som lønnsomt etter NVEs egen vurdering i flere av scenariene, men ensidig og feilaktig har lagt til grunn de scenariene som tilsier svakere lønnsomhet.

3 REINDRIFT

I sitt avslag har NVE skrevet følgende om temaet reindrift:

«Terrenginngrep i forbindelse med inntak vil påvirke reinbeitedistriktet negativt. Den samlede belastningen øker noe.»

Av oppsummeringstabellen i Bakgrunnsnotatet (punkt 3.9) fremgår det at NVE har tillagt dette momentet middels vekt.

YK er ikke enig i at terrenginngrepene vil være av særlig negativ betydning for reindrift. YK har endret utbyggingsløsning ved at det blir tunnel og sjakt i øvre del, mens vei til inntaket nå kommer ned som avgrening fra eksisterende skogsbilvei. Med en slik løsning mener YK at terrenginngrepene blir vesentlig mindre enn hva søknaden opprinnelig la opp til.

Etter vår mening blir det dessuten direkte feil når NVE skriver: *«Ytteråa kraftverk vil gi nye inngrep utover det som finnes i dag siden inntaket med vei etableres lenger inn i reinbeitedistriktet.»*, jf. side 20 i Bakgrunnsnotatet. YK er enig i at det blir nye inngrep, men disse blir ikke lenger inn i reinbeitedistriktet siden det allerede er en eksisterende vei noe lenger inn.

Det later ellers til at NVE er bekymret for at rein vil benytte adkomstveien til inntaket som ferdselskorridor ned til dalen, og med det få en økt risiko for påkjørsler. YK kan til en viss grad forstå reinbeitedistriktet dersom de opprinnelige planene med rørgate og vei opp fra eksisterende inntak hadde blitt beholdt. Med den nye løsningen kan imidlertid YK vanskelig forestille seg at det vil bli noe økt trekk gjennom dalen og ned til fylkesveien. Den nye veien skal som nevnt være en avgrening fra eksisterende skogsbilvei. Denne veien støter reinen på også i dag når de trekker fra inntaksområdet og oppover dalen. Den eksisterende veien vil det ikke bli noen endringer på, og situasjonen etter utbygging vil etter vårt syn i stor grad være uendret hva gjelder dette temaet.

Anleggsveien er midlertidig. Terrenget der anleggsveien blir etablert er et ganske smalt og flatt område mellom Ytteråa i vest og den bratte dalsiden opp mot Bjøråsen i øst. Området er også i dag lett fremkommelig og kan lede rein nordover mot fylkeveien. Der den midlertidige anleggsveien stanser, ved nytt inntak, går dalsiden helt ned til Ytteråa. Terrenget nordover langs Ytteråa fra nytt inntak og frem til eksisterende dam er i rapport fra befaring av elvestrekningen beskrevet til å være ikke mulig å forsere til fots. Dette terrenget vil være uberørt av utbyggingsløsningen som nå er valgt og den naturlige ferdselshindringen vil være den samme etter utbyggingen som i dag.

Etter at anleggsperioden er over, vil kraftverket etter YK sin mening i liten grad påvirke reindriften. Et inntak som omsøkt vil kreve minimalt med tilsyn, og inntaket i seg selv vil ikke være forstyrrende for reinen i en driftsfase, jf. NVE rapport 79/2018: *«Bygging av småkraft og oppgradering av større anlegg i et reinbeiteområde - utfordringer og muligheter.»*

YK vil dessuten påpeke at konsultasjonen med Meatelen Sitje ble holdt den 14. februar 2020, mens planendringssøknaden med vannvei som tunnel og sjakt og vei ned fra eksisterende skogsbilvei, først ble sendt inn den 20.12.2021. Dette var altså ikke en løsning som Meatelen Sitje var kjent med under konsultasjonen. Meatelen Sitje har heller ikke sendt inn noen ny uttalelse etter at søknaden, med ny utbyggingsløsning omtalt, ble sendt på høring 14.12.2023. Den nye løsningen med tunnel og sjakt er imidlertid medvirkende til at Meatelen Sitje nå har varslet at de ikke vil ha innsigelser til utbyggingen. NVE har derfor ikke grunnlag for å konkludere med at tiltaket vil ha negative konsekvenser av betydning for reindriftsutøverne.

NVE har etter YK sin vurdering vektlagt ulemmene for reindrift altfor tungt, og til dels ut fra feil faktum slik som vist her.

YK har i tillegg vært i kontakt med den reindriftsutøveren som driver med reindrift i dette området. Denne utøveren uttaler at tiltaket ikke vil være forstyrrende for deres driftsutøvelse. YK viser til oppdatert uttalelse fra Meatelen Sijte, som er vedlagt som Bilag 1.

Disse nye opplysningene må hensyntas i klagebehandlingen, og bør etter YK sitt syn medføre at verken hensynet til terrenginngrep eller reindrift representerer ulemper i relasjon til vannressursloven § 25.

Hva angår reindrift, har NVE ikke tatt hensyn til at det allerede går vei ned til dalen. Det vil derfor ikke bli noe økt trekk nedover som følge av denne nye avgrensingen. Inntakskonstruksjonen vil ikke forstyrre rein i driftsperioden. NVE har heller ikke grunnlag for å kunne si at tiltaket vil ha negative konsekvenser for reindrift så lenge de ikke har fått noen uttalelse fra utøverne om dette etter at planene ble endret. Tvert imot, YK har selv innhentet uttalelse fra utøveren i området, og han tilkjennegir at tiltaket ikke vil være forstyrrende for deres drift.

4 LANDSKAP OG TERRENGINNGREP

NVE skriver i Bakgrunnsnotatet at etableringen av inntak vil føre til et landskapsinngrep, blant annet med etableringen av anleggsvei til inntaket. På bakgrunn av det mener de at virkningene for landskap og terrenginngrep skal tillegges noe vekt, (middels i oppsummerende tabell), blant annet fordi de ser det i sammenheng med virkninger for reindrift.

Når reindriftnæringen nå har klargjort at tiltaket ikke vil ha konsekvenser for dem, synes det klart at NVE sin vurdering og vektlegging bygger på et uriktig faktum. Det avgjørende må være at reindriftsutøveren selv legger til grunn at det omsøkte tiltaket ikke vil medføre ulemper.

Dersom en tolker det NVE skriver helt bokstavelig, har man lagt middels vekt på at det i det hele tatt blir inngrep i form av inntak og vei. Dette er jo tilfelle ved all småkraftutbygging, og så lenge konsekvensene av inngrepene er akseptable kan ikke en etablering av et inngrep i seg selv tillegges nevneverdig vekt.

5 ANADROM FISK

NVE skriver i sitt vedtak, jf. tabell i avsnitt 3.9 følgende om anadrom fisk:

«Anadrom fisk bruker Ytteråa til reproduksjon. Konesjon til Ytteråa vil redusere betydningen av den anadrome strekningen.»

NVE har av den grunn tillagt ulemmene for anadrom fisk stor vekt.

Videre skrives følgende om mulig avbøtende tiltak:

«Aktuelle avbøtende tiltak er å flytte kraftstasjonen lenger opp og øke minstevannføringen, men disse tiltakene vil forverre prosjektets lønnsomhet.»

NVE viser i sin vurdering til at en etablering av kraftverket vil redusere vannføringen på store deler av den anadrome strekningen. Dette vil ifølge NVE påvirke habitatet og produksjonen av sjøørret vil gå ned.

Her vil YK først bemerke at NVE oppgir at anadrom strekning er 410 meter lang, jf. avsnitt 3.3.2 i Bakgrunnsnotatet. Som kilde vises det til lakseregisteret. YK får ikke dette til å stemme, da det på lakseregisterets side for Ytteråa står at lakseførende strekning er 200 meter. Statsforvalteren skriver 250 meter, mens Sweco antyder at foss 2 i praksis er vandringshinder, ca. 210 meter opp i elva. Uansett kan man gå ut fra at anadrom strekning er ca. halvparten så lang som NVE legger til grunn. Det synes dermed klart at NVE har lagt uriktig faktum til grunn ved sin vurdering av et punkt som er tillagt stor betydning.

Videre tillegger NVE Ytteråa en verdi for sjøørretbestanden som det ikke er grunnlag for. I miljørapporten som fulgte søknaden skriver Sweco følgende om akvatisk miljø:

«Under elektrofiske på den antatte anadrome strekningen (nærmere beskrevet under) ble det ikke påvist forekomster av anadrome arter. Dette tyder på at det ikke har vært gyting i elva de siste sesongene og Ytteråa antas dermed ikke å ha utpreget verdi som oppvekst- og/eller gyteområde for disse artene.»

Sweco skriver også:

«Det er tidligere registrert sjøørret i Ytteråa. Tettheten av ørret er vurdert som svært lav etter elektrofiske. Verken ål eller elvemusling er registrert i Ytteråa, og ble heller ikke observert under befarings. Ål er funnet i Bjøråa like øst for Ytteråa, men elvas utforming gjør at prosjektområdet ikke er av spesiell verdi for arten.»

Ut fra dette konkluderer Sweco med at Ytteråa har liten til middels verdi for akvatisk mangfold. YK finner det følgelig overraskende at NVE først slutter seg til denne vurderingen, for så å tillegge konsekvenser for anadrom fisk stor vekt. De skriver bl.a. at elva kan ha stor verdi som oppvekstområde for sjøørretunger, men resultater fra elektrofiske gir ikke grunnlag for å hevde at elva er brukt i noen særlig grad som oppvekstelv for anadrom fisk siden Sweco verken fant anadrom fisk eller årsyngel, ei heller egnede gyteområder.

I en oppdatert uttalelse fra Sweco, inntatt som Bilag 2, så vurderes det til at:

«Det kan likevel ikke utelukkes at vassdraget ha en sporadisk forekomst av sjøørret, noe som jf. dagens metodikk for konsekvensutredning (M-1941), gir Ytteråa noe verdi som funksjonsområde for anadrom fisk. Dette kan overføres til liten verdi jf. metodikken som lå til grunn i 2014. Hvis påvirkningen settes til forringet, vil dette maksimalt gi noe negativ konsekvens jf. M-1941.»

NVE vurderer i sitt vedtak at kunnskapsgrunnlaget er godt nok jf. naturmangfoldloven § 8. På grunnlag av dette, er det vanskelig å forstå at anadrom fisk er temaet NVE legger størst vekt på i sin samlede vurdering (stor vekt), jf. kunnskapsgrunnlaget som ligger til grunn for vedtaket.»

YK har likevel i sin kommentar til høringsuttalelsene sagt seg villig til å flytte stasjonen opp til eksisterende minikraftverk. NVE later ikke til å ha vurdert dette i særlig grad, annet enn å bemerke at dette vil gi dårligere lønnsomhet.

En flytting av stasjonen vil redusere fallhøyden med 3 meter, dvs. 4,7 %. Produksjonen vil da bli redusert med ca. 300 000 kWh. Samtidig vil også kostnadene reduseres, så forskjellene vil ikke være avgjørende for YK. YK mener likevel at det skal en god faglig begrunnelse til for å forsvare en flytting av stasjonen opp til kote 5. Til det synes verdien av elva for anadrom fisk til å være for liten.

For øvrig vises det til våre kommentarer i punkt 2 over hva gjelder NVE sin overprøving av YKs egne økonomiske vurderinger.

YK mener at NVE ikke har grunnlag i faktum for å mene at en utbygging vil ha stor virkning for anadrom fisk. Når det i stedet er slik at det ikke er påvist anadrom fisk ved elektrofiske og samtidig at den anadrome strekningen er vesentlig kortere, må det legges til grunn at det omsøkte tiltaket vil ha liten betydning for anadrom fisk. Når dette forholdet er tillagt stor vekt av NVE, tilsier det alene at vedtaket bygger på feil som tilsier at klagen bør gis medhold.

6 NETTILKNYTNING

NVE skriver at Bjøråa kraftverk, som fikk konsesjon samtidig som YK sin søknad ble avslått, allerede har reservert kapasitet i nettet. Ifølge NVE, som har hentet inn tall fra netteier Tensio, vil det koste mellom MNOK 3-4 å gjøre nødvendige oppgraderinger for å knytte også YK til nettet. I sin oppsummeringstabell, avsnitt 3.9, så er dette vektlagt som middels.

YK vil da bemerke at det ikke er konsekvensene av ny kraftlinje som NVE vektlegger, men kostnadene. Disse er imidlertid allerede telt med i NVEs lønnsomhetsvurdering, og det vil si at det er en dobbelttelling i NVEs regnestykke.

For øvrig vil YK tillegge at det er et alternativ å gjøre en nettilknytning med avtale om utkobling, hvis det ikke skulle være tilstrekkelig kapasitet i nettet. Dette vil sannsynligvis være såpass få timer i året at det ikke vil være noe stort problem for YK.

På den andre siden er det slett ikke sikkert at Bjøråa kraftverk blir realisert. Når NVE legger vekt på at det ikke er kapasitet til begge, og av den grunn bare gir konsesjon til ett av kraftverkene, risikerer man at ingen av dem blir bygget. Her legger YK til grunn at der er fullt mulig å oppnå en god nettilknytningsløsning for begge kraftverk i samarbeid med nettselskapet og dertil oppgraderinger.

Det er heller ingen risiko for at kraftverket blir bygget dersom det ikke er tilgjengelig nettkapasitet, jf. NVE sitt standardkrav ved en konsesjon om at detaljplaner ikke vil bli godkjent før det er

dokumentert at det er ledig nettkapasitet og at kostnadsfordeling er avklart. Manglende nettkapasitet kan derfor ikke være et selvstendig argument for å avslå søknaden etter annet lovverk.

Vår vurdering er at manglende nettkapasitet ikke kan være avgjørende i NVEs vurdering så lenge virkningene er akseptable for begge de omsøkte kraftverkene, både alene og samlet.

7 LOKAL OG REGIONAL STØTTE

I sin oppsummering av saken skriver NVE følgende, hentet fra avsnittet om hva lokale høringsparter mener, side 1 i Bakgrunnsnotatet:

«Høylandet kommune stiller seg positive til tiltaket med bakgrunn i økende energibehov og ønske om diversifisering av energiforsyningen. Statsforvalteren i Trøndelag ønsker blant annet at eksisterende inntaksdam fjernes og at kraftstasjonen legges høyere opp den anadrome strekningen. Trøndelag fylkeskommune har ingen spesielle merknader til søknaden.»

Til tross for god lokal forankring for prosjektet og med sterk støtte fra Høylandet kommune, kan YK ikke se at NVE har vektlagt dette forholdet i det hele tatt. NVE har heller ikke skrevet noe om at et slikt prosjekt, med investeringer i størrelsesorden opp mot MNOK 40, vil gi en betydelig lokal verdiskaping. YK mener at dette er relevant ved vurderingen, og understreker de fordeler som ligger i det omsøkte tiltaket. Manglende hensyntaken til fordelene ved tiltaket har medført at NVEs avveining av fordeler opp mot ulemper blir uriktig.

8 BJØRÅA

Parallelt med behandlingen av søknaden fra YK, har NVE behandlet en søknad om bygging av Bjøråa kraftverk, som ligger i nær geografisk avstand og som er relativt sammenfallende hva gjelder beregnet kraftproduksjon og antatt påvirkning på reindrift. Det synes særlig som at det er vektleggingen av anadrom strekning og landskap og terrenginngrep som gjør at søknaden til Ytteråa vurderes som dårligere opp mot vannressursloven § 25. Motsatt påvirker Bjøråa i større grad naturmangfold. Uansett fremstår forskjellene som marginale.

Det første poenget med å fremheve den marginale forskjellen er at NVE konkluderte med at vilkårene for konsesjon etter vannressursloven § 25 var oppfylt for Bjøråa. Når YK gjennom denne klagen har påvist at NVE har lagt et uriktig faktum til grunn når det gjelder påvirkning på anadrom fisk og terrenginngrep/reindrift, tilsier det en utjevning som ikke gjør det mulig å skille eller forskjellsbehandle de to omsøkte kraftverkene.

Det andre poenget er at NVE, slik YK leser vedtakene og tilhørende begrunnelser for Bjøråa og Ytteråa, nærmest har operert med et premiss om at det kun skal gis konsesjon til et av tiltakene. YK mener at dette ikke kan være riktig tilnærming ved en vurdering etter vannressursloven § 25, siden spørsmålet er hvorvidt fordelene overstiger ulempene for allmenne og private interesser. Dette er konkrete vurderinger som etter vårt syn ikke kan relateres til en parallell konsesjonsbehandling. Enten er vilkårene oppfylt eller ikke, og det uavhengig av hvordan NVE vurderer Bjøråa. I tillegg til at

det er lagt til grunn uriktig faktum av NVE, synes det her som at det er tatt utenforliggende hensyn som tilsier at klagen skal tas til følge.

9 OPPSUMMERING OG KONKLUSJON

YK har i denne klagen vist at NVE har lagt uriktig faktum til grunn når man har konkludert med at fordelene med det omsøkte tiltaket ikke overstiger ulemper for allmennheten og private interesser. Særlig har NVE lagt stor vekt på negativ påvirkning på anadrom fisk mens den reelle situasjonen er at anadrom strekning er vesentlig kortere og at påvirkningen vil være liten.

Videre kan det konstateres at påvirkningen på reindrift vil være begrenset, og det er fremlagt en uttalelse fra reindriften i området som viser at vedkommende ikke har innvendinger.

NVE har også underslått at lønnsomheten i prosjektet i mange scenarier er tilfredsstillende, og i stedet vektlagt de scenariene som viser marginal ulønnsomhet.

Sammenlikningen med behandlingen av søknaden til Bjøråa kraftverk viser dels at det ikke er grunnlag for å behandle søknadene ulikt dersom korrekt faktum hadde vært lagt til grunn, men viser også at NVE har operert med en uriktig forutsetning om at det kun skal gis konsesjon til en av de to omsøkte kraftverkene.

Basert på et riktig faktum mener YK at en realisering av Ytteråa kraftverk vil ha få og små negative virkninger for allmenne og private interesser, samtidig som det har en akseptabel lønnsomhet for YK.

Ytteråa kraftverk AS ber på denne bakgrunn om at NVE endrer sitt eget vedtak om å avslå søknaden om bygging av Ytteråa kraftverk, og i stedet gir tillatelse i tråd med søknaden, jf. forvaltningsloven § 33 annet ledd. Dersom NVE ikke beslutter å endre eget vedtak, bes det om at denne klagen oversendes til Energidepartementet for behandling.

Kontaktperson for denne klagen er:

Lars Haugom, lars@blaafall.no, mobil +47 98296675

Med vennlig hilsen

Niklas Sörensen

Styreleder, Ytteråa Kraftverk AS

Bilag:

Bilag 1: Oppdatert uttalelse fra Meatelen Sijte

Bilag 2: E-post fra Sweco

Åarjel Njaarke (Vestre Namdal reinbeitedistrikt)
Meatelen Sijte
v/Samuel Anti
Prost Tveters vei 1
7892 TRONES

NVE
Pb 5091 Majorstua
0301 OSLO

Høylandet, 17. januar 2025

**UTTALELSE I ANLEDNING KLAGE PÅ AVSLAG PÅ KONSESJON – YTTERÅA KRAFTVERK
- SAK 201401372**

Vi viser til NVEs begrunnelse for avslag i ovennevnte sak samt til tidligere innsendt uttalelse av 10.10.2018.

Det har vært dialog mellom søker av konsesjon og reinbeitedistriktet med hensyn til avtale om avbøtende tiltak. Det inngis derfor oppdatert uttalelse. Det er foreløpig ikke inngått avtale, men alt tyder på at vi blir enige. Avtalen mellom reinbeitedistriktet og Ytteråa kraftverk vil ivareta reinbeitedistriktets interesser. Av den grunn kan vi allerede nå varsle at det ikke vil bli fremmet innsigelser mot en eventuell konsesjon som gir rett til utbygging av Ytteråa i henhold til omsøkt tiltak og at tidligere innsigelse trekkes.

Utbygger vil være i dialog med reindriftsnæringa om tidspunktet for anleggsarbeidene.

Konklusjon: Meatelen Sijte vil ikke ha innsigelser til bygging av kraftverk i Ytteråa. Bekreftelse på at avtale er inngått vil ettersendes.

Vennlig hilsen

Samuel Anti
Leder Meatelen Sijte

Ytteråa

Bjølstad, Ole Kristian Haug <Ole.Kristian.Bjol

Til Øistein Mathisen

tir. 16:20

Du videresendte denne meldingen 21.01.2025 16:30.

En kort vurdering av anadrom fisk i Ytteråa.

Rapport fra 2014 tyder på at det ikke er en stedegen bestand av sjøørret i Ytteråa, basert på fiskeundersøkelsene som ble utført i 2013. Det manglet flere årsklasser, og det ble kun påvist to ørreter som minimum var 3 år gamle. Det er ikke kjent at det er utført fiskeundersøkelser i Ytteråa etter 2013. Det kan likevel ikke utelukkes at vassdraget ha en sporadisk forekomst av sjøørret, noe som jf. dagens metodikk for konsekvensutredning (M-1941), gir Ytteråa *noe verdi* som funksjonsområde for anadrom fisk. Dette kan overføres til *liten verdi* jf. metodikken som lå til grunn i 2014. Hvis påvirkningen settes til *forringet*, vil dette maksimalt gi *noe negativ konsekvens* jf. M-1941.

NVE vurderer i sitt vedtak at kunnskapsgrunnlaget er godt nok jf. naturmangfoldloven § 8. På grunnlag av dette, er det vanskelig å forstå at anadrom fisk er temaet NVE legger størst vekt på i sin samlede vurdering (stor vekt), jf. kunnskapsgrunnlaget som ligger til grunn for vedtaket.

Mvh

Ole Kristian Haug Bjølstad
Gruppeleder miljø

Sweco Norge AS | Trondheim
Mobil 93247807
ole.kristian.bjolstad@sweco.no
www.sweco.no

LinkedIn | Instagram | Facebook
Organisasjonsnr. 967032271 | Hovedkontor: Oslo

For mer informasjon om hvordan Sweco håndterer dine personlige data, vennligst les [her](#)